

Výzva k dekriminalizaci trestní drogové politiky a ukončení války proti drogám v ČR

My, níže podepsaní, se jako odborníci na závislosti a na léčbu lidí se závislostmi, ale především jako občané, obracíme na kompetentní orgány, aby ukončily nadměrnou a nežádoucí kriminalizaci lidského jednání spojeného s užíváním a s nakládáním s psychoaktivními látkami.

K této výzvě nás motivuje přísný přístup a postup orgánů činných v trestním řízení a posuzování soudů v kauzách, které dle našeho názoru vykazují znaky nízké společenské nebezpečnosti, jako jsou veřejně známé kauzy Dušana Dvořáka, Roberta Veverky a magazínu Legalizace, rodiny Koláčných, manželů Kordysových,¹ Lukáše Chudého a další podobné kauzy.

Jsme přesvědčeni, že současná trestní politika směrem k tzv. omamným a psychotropním látkám (OPL), je přepjatá a jako taková je nelegitimní a neproporcionální. Nakládání s velmi malými množstvími OPL v řádu gramů nebo v řádu několika rostlin konopí, nakládání s OPL v pomáhajícím kontextu nebo v kontextu samoléčby je trestáno odnětím svobody často i v délce několika let, zatímco obdobné nakládání s jinými psychoaktivními látkami, které vykazují mnohem vyšší zdravotní a společenskou nebezpečnost, jako jsou alkohol nebo tabák, je legální, tolerované, propagované v reklamách a nedovolené jednání s nimi spojené je postihováno relativně velmi mírně. Takový nerovnoměrný přístup je dále neakceptovatelný z hlediska lidské svobody a lidských práv a také neodůvodnitelný z vědeckého hlediska. Přemíra represe v oblasti drogové politiky je podle nejlepších dostupných důkazů spojena se zbytnými negativními zdravotními a sociálními dopady a s poklesem blahobytu občanů. Taková trestní politika je v rozporu s principy národní strategie v oblasti závislostí, ke kterým patří důraz na ověřená fakta, vyváženost, míra regulace podle společenské nebezpečnosti látky, dodržování lidských práv, apod. Pro svá tvrzení jsme připraveni poskytnout nezbytné důkazy.

Vyzýváme proto:

- Vládu ČR, aby urychleně projednala otázku trestní politiky vůči OPL, resp. aby pověřila své ministry a příslušné poradní orgány, především Radu vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí, Radu vlády pro lidská práva, Národního koordinátora pro protidrogovou politiku a Zmocněnkyni vlády pro lidská práva, aby připravili návrhy na zmírnění trestní politiky vůči OPL v právním řádu ČR.
- Předsedu vlády ČR, který je zároveň předsedou Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí a Rady vlády pro lidská práva, aby věnoval otázce dekriminalizace drogové trestní politiky pozornost, a to zejména s ohledem na princip politiky založené na důkazech a s ohledem na otázky lidské svobody a lidských práv.
- Prezidenta ČR, aby zvážil udělení milosti v kauzách, ve kterých dochází k přemrštěné kriminalizaci občanů ve spojení s nakládáním s OPL, zejména v těch kauzách, ve kterých není poškozených nebo obětí kromě samotných stíhaných osob.
- Orgány činné v trestním řízení, aby zvážily zákonné možnosti přerušení, odklonu či zastavení trestního stíhání v bagatelních drogových kauzách. Vyzýváme také orgány činné v trestním řízení, aby nezneužívaly svých pravomocí a svého postavení při vyrábění drogových kauz či zvyšování

¹ <https://www.kauza-ayahuasca.cz/>

trestů v drogových kauzách, ve kterých není poškozených nebo obětí kromě samotných stíhaných osob.

- Obecné soudy a Ústavní soud, aby posoudily ústavnost zákonných ustanovení spojených s nedovoleným nakládáním s OPL s ohledem na principy ústavnosti, legitimacy, proporcionality a subsidiarity práva.
- Vládu, Parlament a kraje, aby v rámci svých zákonodárných pravomocí provedly žádoucí změny směrem k dekriminálnímu trestnímu právu ČR.

Tato výzva je otevřená a bude zveřejněna na webové stránce e-petice.cz.

Dne 12.06.2022

Signatáři:

- doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D., lékař, epidemiolog, ředitel pro výzkum a vzdělávání Společnosti Podané ruce, VŠ pedagog, člen výboru Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP (SNN ČLS JEP)
- MUDr. Jakub Minařík, lékař, psychiatr, VŠ pedagog, předseda výboru SNN ČLS JEP
- Mgr. Helena Rampachová, předsedkyně Rady Asociace poskytovatelů adiktologických služeb (APAS)
- MUDr. Andrea Miklovičová, lékař, psychiatr, specialista pro léčbu návykových nemocí, členka výboru SNN ČLS JEP
- doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc., EMPH, KCLJ, lékař, psychiatr a psychoterapeut, specialista pro léčbu návykových nemocí, VŠ pedagog, člen výboru SNN ČLS JEP
- MUDr. Jiří Dolák, lékař, psychiatr, odborný ředitel Společnosti Podané ruce, člen výboru SNN ČLS JEP
- PhDr. Josef Radimecký, M.Sc., Ph.D., terapeut, adiktolog, místopředseda Rady APAS
- Michal Němec, MBA, systemický terapeut, ředitel společnosti PREVENT 99, viceprezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky pro služby sociální prevence, místopředseda Asociace Dítě a rodina
- Mgr. Lukáš Carlos Hrubý, psycholog, terapeut, supervizor, kouč, lektor, odborný ředitel Společnosti Podané ruce
- Bc. Martin Boxan, kouč, supervizor, lektor, provozní ředitel Společnosti Podané ruce
- Mgr. Barbara Janíková, adiktolog
- Mgr. Tomáš Harant, psycholog, terapeut, ředitel Sekce pro léčbu závislostí PREVENT 99
- prim. MUDr. Adéla Stoklasová, náměstkyně pro léčebně preventivní péči Psychiatrické nemocnice v Kroměříži, členka výboru SNN ČLS JEP
- Mgr. Anna Volfová, adiktolog, člen výboru České asociace adiktologů
- PaedDr. Martina Richterová Těmínová, psychoterapeutka, supervizorka, ředitelka společnosti SANANIM
- Mgr. et Mgr. Nora Staňková, Ph.D. - adiktolog, zdravotní sestra, terapeut, projektová manažerka Drop In, o.p.s.
- prim. MUDr. Jiří Dvořáček, ředitel a primář Psychiatrické léčebny Červený Dvůr
- MUDr. Pavel Bém, psychiatr a psychoterapeut, specialista pro léčbu návykových nemocí, člen Global Commission on Drug Policy
- Ing. Jana Michailidu, vědecký pracovník, vedoucí meziresortního týmu Návykové chování Pirátské strany